

Sygn. akt I CSK 557/10

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa M. W.-D.

przeciwko A. D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 marca 2011 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 marca 2010 r., sygn. Akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 17 marca 2010 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W., którym oddalono powództwo główne (o zapłatę 100 000 zł) i uwzględniono w całości powództwo wzajemne (o zapłatę 44 648,98 zł), w ten sposób, że oddalił także powództwo wzajemne, oddalił w pozostałej części apelację powódki (pозwanej wzajemnej) i zniósł wzajemnie koszty procesu stron za instancję odwoławczą. Zaskarżając wyrok w części oddalającej apelację, pełnomocnik powódki (pозwanej wzajemnej), wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej oparł – jak wskazuje treść uzasadnienia wniosku – na przesłance przewidzianej w art. 398¹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jursprudencji (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sędzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążących Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie zachodzi wskazana we wniosku przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Odwołanie się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02 (niepubl.) – wykazania, że określony przepis

prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie. Skarżąca nie przedstawiła przekonujących argumentów, że tak rozumianej omawianej przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiada kwestia dotycząca „wykładni art. 358¹ § 3 k.c. co do kryteriów oceny istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza oraz wykładni art. 228 § 1 w związku z art. 278 § 1 k.p.c. i art. 217 § 2 i 227 w związku z art. 382 i 391 § 1 k.p.c., tj. ustalenia, czy ww. przepisy pozwalają Sądowi w przypadkach konieczności ustalenia, czy zaistniała istotna zmiana siły nabywczej pieniądza nie przeprowadzać dowodu z opinii biegłego na wskazaną okoliczność”. Skarżąca nie wykazała zwłaszcza, że interpretacja tych przepisów budzi we wskazanym zakresie poważną wątpliwość, tj. dotyczy problemu nierozwiązanego w doktrynie i różnie rozstrzyganego w judykaturze.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).